

quo eū laborare usque ad mortē uiderant. Quid
autē nos. nisi nr̄i capitis membra sumus. per hī
teamina itaque corporis laborū ligamenta signan-
tur. quē nunc electos omnes id est eius membra
constringunt. Sudariū ergo quod fuerat super
caput eius. seorsum inuenitur. quia ipsa redem-
ptoris nr̄i passio. longe a nr̄a passione disiuncta
est. quoniā ipse sine culpa pertulit. quod nos
cū culpa toleramus. Ipse sponte morti succubere
uoluit. adquā nos uenimus iuxti. Sequitur.

Tunc ergo intravit & ille discipulus. qui uenerat
prior admonimentū. Postquā intrauit petrus.
In gressus est & iohannes. posterior intrauit.
qui prior uenerat. Notū fratres est. quod in
fine mundi ad redēptoris fidē etiā iudea col-
ligitur. Paulo attestante qui ait. Donet ple-
nitudo gentiū intraret. & sic omnis israhel sal-
uus fieret. Et uidit & credidit. Quid fratres.
quid aestimandus est credidisse. Numquid quia
dñs resurrexerat quē querebat. Non utique
quia adhuc tenebre erant admonumentum.
et subiuncta quoq; uerba contradicunt cum
dicitur. Non dū enī sciebant scripturas. quia

oporteret eū a mortuis resurgere. Quid ergo uidit.
et quid credidit. Videlicet linteamina posita. & credi-
dit quod mulier dixerat. de monumento dñm fuisse
sublatū. Quia mre diuine dispensationis magnitu-
do pensanda est. quod discipulorū corda & accen-
duntur ut querant. & differuntur ne inueniant.
Quatenus infirmitas animi ipso suo merore cruciata.
purgatio ad inueniendū fiat. & tanto validius
teneat cū inuenierit. quanto tardius inuenit
quod quererebat. **H**ec fratres karissimi sub brevi-
tate de euangelica lectione transcurrimus.
Nunc restat ut de ipsa tante sollempnitatis nobili-
tate aliquid loquamur. **H**anc enim recte nobis
litatē sollempnitatis dicā. quia sollempnitates ce-
teras ante cedit. **S**icut enim in sacro eloquio
scā scōrū vel cantica canticorū pro sui magnitu-
dine dicuntur. Ita hec festiuitas recte dici
potest sollempnitas sollempnitati. **E**x hac quip
pe sollempnitate exemplū nobis resurrectionis di-
ctum est. spes cœlestis patriæ aperta. & facta su-
perni regni iam præsūptibilis gloria. Per hanc
electi qui quāvis tranquillitatis sinu. tamen
apud inferni claustra tenebantur adparadyssi

amoena reducti sunt. Quod ante passionem dixit.
In resurrectione sua dominus impleuit. Si exalta
tus fuero a terra omnia traham ad me ipsum.

Omnia & enī traxit. qui de electis suis apud infi
ros nullū reliquit. **O**mnia abstulit. utique electa.
Neque etenī infideles quosque. & pro suis crimi
nibus aeternis suppliens deditos adueniā dominus
resurgendo reparauit. **S**ed illos ex inferni clau
stris rapuit. quos suos infideles & actibus reco
gnouit. Unde recte etiā per os ee dicit.

Ero mors tua omors. ero morsus tuus inferne
Id namq; quod occidimus agimus. ut penitus
non sit ex eo etenī quod mordemus. partē
abstrahimus. partēq; relinquimus. **Q**uia
ergo in elettis suis funditus occidit mortē
mors mortis extitit. **Q**uia uero ex inferno par
tē abstulit. et partē reliquit. non occidit fun
ditus. sed momordit infernum. **A**it ergo Ero
mors tua omors. **A**cs si aperte dicat. Qui in ele
ctis meis te funditus perimo. ero morsus tuus
inferne. quia sublatis eis. te ex parte transfigo.
Que est ergo ista sollemitas que inferni claustra
destruxit. et ianuas nobis regni celestis aperuit.

Inquiratur subtilius nomen eius. requiratur egregius
predicador. Videamus quid de eius estimatione de-
nunciet. **A**it enim. **E**t teni pascha nostrum. Immolatus
est Christus. **S**i igitur pascha Christus. pensandum nobis est.
quid de pascha lex loquitur. ut indagemus subti-
lius. an de Christo dicta videantur. **M**oyses quippe
dit. **S**ument de sanguine agni ac ponent super
utruque postem. et insuper luminaribus domorum.
In quibus comedent illum. **E**t edent carnes nocte
illa assas igni. & azimos panes cum lactucis agres-
tibus. **N**on comedetis ex eo crudum quid. nec co-
ctum aqua. sed assu tantum igni. **C**aput cum pe-
dibus eius et intestinis uorabitis. nec remanebit
ex eo quicquam usque mane. **S**iquid residuum
fuerit. igni conburetis. **V**bi & additur. **S**ic au-
tem comedetis illum. renes uros accingetis. cal-
ciamenta habebitis in pedibus uris. tenentes
baculos in manibus. & comedetis festinantes.
Que uidelicet omnia magna nobis aedificatione
pariunt. si fuerint mystica interpretatione dis-
cussa. **Q**uid namque sit sanguis agni. non iam
audiendo sed bibendo didicistis. Qui sanguis su-
per utruque postem ponitur. quando

non solū ore corporis. sed etiā ore cordis hau-
ritur. **I**n utroque et enī poste agni sanguis est
positus. quando sacramentū passionis illius cū
ore ad redēptionē sumitur. ad imitationem
quoq; intentā mente cogitatur. **N**am qui
sic redeptoris sui sanguinē accipit. ut imitari
passione illius nec dū uelit. In uno poste sanguinē
posuit. **Q**ui etiā insuper liminaribus domorum
ponendus. quid enī spiritualiter domos. nisi men-
tes nrās accipimus. In quibus per cogitationem
In habitamus. **C**uius domus luperluminare est.
ipsa Intentio. que preminet actioni. **Q**ui igitur
Intentionē cogitationis sue ad imitationē domi-
nice passionis dirigit. Insuperluminare domus.
agni sanguinē ponit. **V**el certe domus nostre.
ipsa sunt corpora. In quibus quoisque uiuimus
habitamus. **E**t insuperluminare domus agni
sanguinē ponimus. quia crucē passionis illius.
In fronte portamus. **D**e quo adhuc agno sub-
ditur. **I**t edent carnes nocte illa asias igni.

In nocte quippe agnū comedimus. qui in sa-
cramento modo dominicū corpus accipimus.
quando adhuc ab inuice nrās conscientias.

non videamus. **Q**ue tamen carnes igni assan-
de sunt. quia nimirū dissoluit carnes quas
aqua coxerat. **Q**uas uero ignis sine aqua ex-
coquit roboret. **C**arnes itaq; agni nr̄i ignis
coxit quia eū ipsa uis passionis illius adre-
surrectionem ualentiorem reddidit. atq;
ad incorruptionē roborauit. **Q**ui enī ex
morte conualuit. uidelicet carnes illius
ab igne duruerunt. **U**nde etiā per psalmista
dictum. **E**xaruit uelut testa uirtus mea.
Quid nāq. testa est ante ignē. nisi molle lutū. sed ei
exigne agitur ut solidetur. **V**irtus ergo humani
tatis eius uelut testa exaruit. quia ab igne pas-
sionis adiuritūte incorruptionis crevit. **S**ed sola
redēptoris nr̄i percepta sacramenta adueram
sollēpnitatē mentis non sufficiunt. nisi eis quoq;
et bona opera lungantur. **Q**uid enī prodest cor-
pus et sanguinem illius ore percipere. & ei per-
uersis moribus contrarie. **U**nde bene ^{ad huc} come-
dendū subditur. **E**t atimōs panes cū lactucis
agrestibus. Panes quippe sine fermento come-
dit. qui recta opera sine corruptione uane
glorie exercet. **Q**ui mandata misericordie

4

sine admixtione peccati exhibet. ne peruersę diripi-
at. quod quasi recte dispensat. **H**oc quoq; peccati
fermentū bone sue actioni miscuerant. **Q**uibus pro-
phetę uoce per increpationē dnī dicebat. Venite
adbethel. & Impie agite. **A**ctq; post pauca. & sa-
crificare de fermento laudē. **D**e fermentato
namq; laudē immolat. qui dō sacrificiū de rapi-
na parat. **L**actuce uero agrestes. ualde amare
fuit. **C**arnes uero agni cum lactucis agrestibus
sunt edendę. ut cū corpū redēptoris accipimus.
nos pro peccatis nr̄is infletibus affligamus.

Quatenuis ipsa amaritudo penitencie abstergat
a mentis stomacho peruersę humorę uitę.
Vbi & subditur. **N**on comedetis ex eo crudū.
quid neque coctū aqua. **E**cce iā nos ipsa uer-
ba hystorie ab intellectu historico repellunt
Nūquid fratres karissimi irahelicus ille populus
In egypto constitutus. comedere agnū crudū
consueverat. ut ei lex dicat. **N**on comedetis ex
eo crudū quid. **V**bi & additur. Neque coctū
aqua. **S**ed quid aqua. nisi humana scienciā de-
signat. **J**uxta hoc quod per salomonē sub
hereticorū uoce dicitur. **A**tque furtive dul-

ciores sunt. Quid crude agni carnes. nisi in conside
ratā ac sine reverencia cogitationis relictā illius
humanitatē significantur. Omne enim quod subtiliter cogita
mus. quasi mente coquimus. Sed agni caro nec
cruda edenda est. nec aqua cocta. quia redē
ptor noster. neque purus homo estimandus
est. neque per humanā sapientiā qualiter In
carnari dī potuit cogitandus. Omnis enim qui
redeptore nr̄m purū hominē credit. Quid iste
aliud quā agni carnes crudas comedit. Quas
videlicet coquere per diuinitatis eius intel
legenciā noluit. Omnis uero qui incarnationis
mysteria iuxta humanā sapientiā
discutere conatur agni carnes aqua uult
coquere. Id est dispensationis eius myste
riū. per dissolutā uult scienciā penetrare.
Qui igitur paschalis gaudii sollempnitatē
celebrare desiderat. agnū nec aqua co
quat. nec crudū comedat. Ut neque per
humanā sapientiā profunditatē incar
nationis illius penetrare appetat. Ne
que in eū tāquā in hominē purū credat.
sed assūt igni carnes comedat. ut dispen

5

sari omnia per sc̄i sp̄i potenciā sciāt. De quo
adhuc recte subiungit̄ur. **C**aput cū pedi-
bus & intestinis uorabit̄. Quia redēptor
noster est alfa & o d̄ uidelicet ante se-
cula & homo in fine seculorū. **C**aput er-
go agni uorare est diuinitatē illius fide-
percipere. Pedes vero agni uorare est uesti-
gia humanitatis eius amando & imitando per-
quirere. **Q**uid vero sunt intestina nisi uerbo-
rū eius occulta & mystica mandata que tunc
uoramus cū uerba uitę cū auditate sumimus.
In quo deuorationis uerbo quid aliud quam
pigritie nře corpori reprehenditur qui
eius uerba atque mysteria & per nosmet
ipsos non requirimus & dicta ab aliis audimus
Inuiti. **N**on remanebit ex eo quicquā mane.
usq;
Quia eius dicta magna sollicitudine discuci-
enda sunt. Quatenus prius quā dies resurre-
ctionis appareat in hac presentis uitę no-
cet omā mandata illius intellegendo
& operando penetrantur. **S**ed quia ual-
de est difficile ut omne sacrū eloquū
possit intellegi & omne eius mysterium

penetrare. **R**ecte subiungitur. **S**iquid autem reman-
serit igni conburetis. **Q**uod agno remanet igni
conburimus. quando hoc quod de mysterio Incar-
nationis eius intelligere & penetrare non possu-
mus. **P**otestati sc̄i sp̄i humiliter reseruamus. ut non
superbe quis audeat uel contempnere uel de nun-
ciare. quod non intelligit. sed hoc igni tradat.
cū sc̄o sp̄i reseruat. **Q**uia igitur qualiter eden-
dū sit ^{Pascha} cognouimus. nunc a qualib; edi debeat agno
scamus. **S**equitur. **S**ic autem comedetis illū. renes
uros accingetis. **Q**uid in rebus. nisi delectatio
carnis accipitur. **V**nde & psalmista postulat dicens.
Vre renes meos. **S**i enī uoluptatē libidinis in re-
bus esse nesciret. eos uiri minime petisset. **U**n-
de quia potestas diaboli in humano genere
maxime per luxuriā prevaluit. de illo. noce-
dominica dicitur. **P**otestas eius in lūbis eius.
Qui ergo pascha comedit. renes accinctos habe-
re debet. ut qui sollemitate resurrectionis.
atq; incorruptionis agit. corruptioni iam per
uicia nulli subiaceat. uoluptates edomet.
carnē aluxuria restringet. **N**eque & enī
cognovit que sit sollemitas incorruptionis.

qui adhuc per in continencia corruptioni subiacet.

Hec quibusdam dura sunt. sed angusta porta est que
ducit ad uitam. **E**t habemus iam multa exempla
continenciae. **U**nde bene adhuc subditur.

Calciamenta habebitis inpedibus. Quid sunt & enim
pedes nostri nisi opera. Quid uero calciamenta nisi
pelles mortuorum animalium. **C**alciamenta autem pedes
mununt. **Q**ue uero sunt mortua animalia. ex quo
rum peccatis nostri mununtur pedes. nisi antiqui patres
qui nos ad aeternam patriam precesserunt. Quorum
dum exempla conspicimus nostri operis pedes mununtur.
Calciamenta inpedibus habere est. mortuorum uitam
conspicere. & nostra uestigia appetati uulnere cu
stodire. **T**enentes baculos manibus. Quid lex per
baculum. nisi pastorale custodiā designat. **E**t no
tandum quod pruis precipimus renes accingere
postmodum baculos tenere. **Q**ua illi debent
curam pastorale suscipere qui iam in suo corpo
re sciunt fluxa luxurie domare. **V**tcum ali
is forcia predicant. ipsi desiderius molibus ener
viter non succumbant. **B**ene autem subditur.

Et comedetis festinantes. **N**otate fratres
quod dicitur. **F**estinantes mandata di my

steria redēptoris cœlestis patrie gaudia cū festinatio
ne cognoscite & precepta urte cū festinatione Im
plere curate. Quia enī adhuc hodie licet bene age
re scimus utrū cras liceat ignoramus. Festinantes
ergo pascha comedite id est ad sollēnitatem cele
stis patrie anhelate. Nemo in hunc urte itine
re torpeat ne in patria locū perdat. Nemo
moras ad appetenda studia innecat sed cepta
perficiat. Nemini me liceat implere quod in
choat. Si ad amore dī pigri non sumus adiu
uat ipse quē amamus. ih̄s xps̄ dñs noster qui
vivit & regnat cū patre in unitate sp̄s sc̄i dī
per om̄a secula seculorū amen. Expt. OMEL exii.

IFERIA II. LECT̄ S̄C̄I EUVANGEL SECUNDŪ IVCAM
nitto. Duo exdiscipulis ih̄u ibant ipsa die in castel
lū quod erat inspacio stadiorū sexaginta abhie
rusalē nomine emmaus. Et ipsi loquebantur ad
inuicē de his omnibus quē acciderant & retq.
n cotidiana uobis sollēnitate laborantibus pau
ca loquenda sunt. Et fortasse hec utilius pro
derunt quia sepe & alimenta quē minus
sufficiunt audiens sumuntur. Lectionis ergo
euangelicē sumati sensū statim non per

singula uerba discutere ne dilectionē uestra ualcat
sermo prolixior expositionis onerare. Ecce audistis
fratres karissimi quia duobus discipulis ambulanti
bus inuita non quidem credentibus sed tamen de
se loquentibus dñs apparuit. sed eis specie quam
recognoscerent non ostendit. Hoc ergo egit dñs
foris in oculis corporis quod apud ipsos agebatur
intus in oculis cordis. Ipsi nāque apud semet ipsos
intus & amabant & dubitabant. Eis autē dñs &
foris presens aderat & quis esset non ostendebat.

De se ergo loquentibus presentia exhibuit. sed
de se dubitantibus cognitionis sue speciem ab
scendit. Uerba quidem contulit. duriciā intel
lectus increpauit. scripture sacre mysteria que
de se ipso erant aperuit. Et tamen quia adhuc
in eorū cordibus peregrinus erat afide ire se longi
us finxit. Pungere nāque conponere dicimus.

Vnde & compositores luctifigulos uocamus. Nihil
ergo simplex ueritas per duplicitatē fecit.
sed tale se eis exhibuit incorpore. qualis apud
illos erat in mente. Probandi autē erant
sibi qui eū et si dñm ^{nequāvit} diligenter. saltē ut
peregrinū amare potuissent. Sed quia esse

extranei a caritate non poterant. **H**i cū quibus ueritas
gradiebatur eū ad hospiciū quasi peregrinum uocant.
Cur autē dicimus uocant. cū illic scriptū sit. & coegerunt
eum. **E**x quo nimirū exemplo colligitur. quia per
egrim ad hospiciū non solū mittandi sunt. sed etiam
trahendi. **M**ensam ponunt cibos offerunt. & dñ
quē in scripture sacre expositione non cognouerant.
In pāmis fractione cognoscunt. **A**udiendo ergo
precepta di inluminati non sunt. faciendo inlumi
nati sunt. quia scriptū est. **N**on auditores legis
iusti sunt apud dñ. sed factores legis iustificabun
tur. **Q**uisquis ergo uult audita intellegere se
stinet ea quē iam intellegere potuit opere im
plete. **E**cce dñs non est cognitus dū loqueretur.
& dignatus est cognosci dū pascitur. **H**ospita
litatē ergo karissimi fratres diligite. caritatis
opera amate. **H**inc enī per paulū dicitur. **C**ari
tas fraternitatis maneat in uobis. & hospitali
tate nolite obliuisci. per hanc enī placuerunt
quidā angelis hospicio receptis. **H**inc petrus
ait. **H**ospitalē inuicē sine murmuratione.
Hinc ipsa ueritas dicit. **H**ospes fui & suscepisti
me. **O**pinata est res ualde & seniorū nrōrū

relatione nobis tradita. **Q**uidā pater familiā cū totā
domo sua magno hospitalitatis studio seruiebat. **C**ūq;
cotidie ad mensā suā peregrinos susciperet. quodam
die peregrinus quidā inter alios ad mensā ductus
est. **D**ūque pater familiā ex humilitatis consue-
tudine aquā uellet in eius manibus fundere con-
uersus urceū suscepit. sed repente eū in cūnīs ma-
nibus aquā fundere uoluerat non inuenit.

Cūque hoc factū secū ipse miraretur. eadē nocte
ei dñs per visionē dixit. **C**eteris diebus me in mē-
bris meis suscepisti. hesterno autē die me in memet
ipso suscepisti. **E**cce in iudiciū ueniens dicit. Quod
um ex ministris meis fecisti. mihi fecisti. **E**cce an-
te iudiciū cū per membra sua suscipitur. suscep-
tores tuos etiā per se met ipsū requirit. & tamen
nos ad hospitalitatis gratiam pigri sumus. Pensate
fratres. quanta hospitalitatis uirtus sit. admen-
sas uras xp̄m suscipite. ut uos ab eo suscipi ad con-
iuia eterna ualeatis. Prebet modo peregrī-
no xp̄o hospicium. ut uos in iudicio. non quasi
peregrinos nesciat. sed ut proprios recipiat
ad regnum. **E**xPLICIT OMELIA IIII. FERIN IIII.

LEOS Ī ENNANGELII. SECUNDŪ LVCY.

In illo **M**anifestauit se iterū ih̄c discipulis
sūr ad mare tyberiadis manifestauit autē sic
Erant autē simul simon petrus & thomas qui di-
citur didimus & nathanael qui erat a chana-
galilee & filii zebedei & alii exdiscipulis
eius duo. **D**icit eis simon petrus **V**ado piscari.
Dicunt ei **V**enimus & nos tecū & reliqua

LOMELIA LECTIONIS EIVSDE BEATI GREGORII PAP^Y
Lectio scī euangelii quę modo in urīs auribus
lecta est fratres mei. questione animū pulsat sed
pulsatione sua uim discretionis indicat. **Q**ueri
& enī potest. cur petrus qui piscator ante con-
uersionē fuit. post conuersione ad punctionē
redit. **I**t cū ueritas dicat. **N**emo mittat manū
suā in aracū & respiciens retro aptus est regno
dī. **C**ur repetit quod dereliquid. **S**ed si uir-
tus discretionis inspicitur. cicus uidetur. **Q**ua
mimirū negotiū quod ante conuersione sine pec-
cato extitit. hoc etiā post conuersione repetere
culpa non fuit. **N**ā piscatore petru matheū
uero thelonearū sumus. **E**t post conuersione
suam ad punctionē suā petrus redit. matheus
uero ad theloni negotiū non resedit. **Q**uid

& aliud est ^{uictu} per punctionem querere. aliud thelonii
lucris pecunias augere. **S**unt enī pleraq; negotia
que sine peccatis exhiberi. aut uix aut nullatenus
possunt. **Q**ue ergo ad peccatum implicant. ad hec
necessē est ut post conuersionē animus non recur-
rat. **Q**ueri etiā potest. cur discipulis in mari
laborantibus. post resurrectionē suā dñs inli-
tore stetit. qui ante resurrectionē suā discipulis
in fluctibus maris ambulauit. **C**uius rei ratio
festine cognoscitur. si ipsa que tunc in erat cau-
sa pensetur. **Q**uid & enī mare. nisi presens secu-
lum signat. quod se causarū tumultibus. & un-
dis uite corruptibilis illidit. **Q**uid per solidita-
tē litoris. nisi illa perpetuitas quietis ēterne
figuratur. **Q**uia igitur discipuli adhuc fluctibus
mortalis uite inerant. in mari laborabant.
Quia autē redēptor noster iam corruptionem
carnis excescerat. post resurrectionē in litore
stabat. **A**c si ipsū resurrectionis sue m̄ysteriū
rebus discipulis loqueretur dicens. **I**am uobis
in mari non appareo. quia uobiscū in pertur-
bationis fluctibus non sū. **H**inc est quod alio

In loco post resurrectionē eisdē discipulis dicit.

Hec sunt uerba quę locutus sū apud uos. cū adhuc
essē uobiscū. **N**eque enī cū ipsis non erat. qui
bus presens corporaliter apparebat. sed tamen
iam se esse cū ipsis denegat. a quorū mortali
corpore carnis immortalitate distabat. **Q**uod
illuc cū ipsis positus. fateretur non se esse cū ipsis.
hoc quoq; hic situ corporis indicat. cū adhuc na
vigatoribus se esse iam in litore demonstrat.

Pactū est discipulis p̄sationis magna difficultas
ut magistro ueniente fieret admirationis ma
gna sublimitas. **Q**ui protenus dixit. **M**ittite
indexterā nauigii rete. & inuenietis. **B**is in
scō euangelio legitur. quia dñs iussit ut ad
piscandū retia mitterentur. **A**nte passionem
uidelicet. & post resurrectionē. **S**ed prius
quā redēptor noster pateretur & resurge
ret. mitti quidem rete adpiscandū iubet.
sed utrū indexterā anⁱⁿ sinistrā mitti debu
isset non iubet. Post resurrectionē uero disci
pulis apparens. mitti rete indexterā iubet
In illa p̄satione tanti capti sunt ut retia

10

rumperentur. **I**n ista autem & multi capti sunt &
retia rupta non sunt. **Q**uis uero nesciat bonos dexter
& malos sinistra figurari. **I**lla ergo piscatio
in qua specialiter in qua parte rete mitti debe-
at non nubetur. presentem ecclesiam designauit.
que bonos simul ac malos colligit. **N**ec eli-
git quos trahat. quia & quos eligere possit
ignorat. **H**ec autem piscatio post domini resur-
rectionem facta insolam dexteram missa est.
quia aduidendam claritatis eius gloriam
sola electoru[m] ecclesia pertingit. qui de
sinistro opere nil habebit. **I**n illa piscatione
per multitudinem pisces rete rupitur. quia
nunc ad confessionem fidei etiam cum electis
rebrobi tanti intrant. qui ipsam quoque ecclae-
siam heresibus scindant. **I**n ista uero piscatio-
ne & multi pisces & magni capiuntur. &
rete non rumpitur. quia secundum electorum
ecclesia. In continua auctoris sui pace requi-
escens. nullus iam dissensionibus dilaniatur.
Captis autem magnis piscibus ascendit
symon petrus. & traxit rete interram.

I am credo quod urā caritas aduertit. quid ea
quod petrus rete ad terrā trahit. **I**psi quip
pe scā ecclesia est cōmissa ipsi specialiter di
citur. **S**imon iohannis amas me. pasce oves
meas. **Q**uod ergo postmodū aperitur Inuoce.
hoc nunc signat inopere. **Q**uia igitur predi
cator ecclesie nos a mundi huius fluctibus
separat. nimirū necesse est. ut rete plenū pū
cibus petrus ad terrā ducat. **I**pse enī pisces
ad soliditatē litoris pertrahit. quia scē pre
dicationis uoce. stabilitatē eterne patriae
fidelibus ostendit. **H**oc egit uerbis. hoc
epistolis. hoc agit cotidie miraculorum
signis. **Q**uociens per eū adamore quietis
eterne conuertimur. quociens a terrenarū
rerū tumultibus separamur. quid aliud quā
missi intra rete fidei pisces ad litus trahimur
Sed cū rete plenū magnis piscibus dicitur.
additur & quantis. **S**cilicet centū quinqua
ginta tribus. **A**magno mīsterio numerus
non uacat. sed intentos uostanti mīsterii
profunditas expectat. **N**eque & enī quanti

tatis summa sollerter euangelista exprimeret.
nisi hanc sacramento plena esse iudicasset. **S**icutis
namque quod in testamento ueteri omnis operatio
per decalogi mandata precipitur. **I**n novo autem
enisdem operationis virtus. per septiformem
graciā sp̄i sc̄i multiplicatis fidelibus datur.
Quē propheta denuncians dicit. **S**p̄i scienciae
& pietatis. & replete eū sp̄i timoris dñi. **S**ed
ille in hoc sp̄u operationē percipit. qui fidē
trinitatis agnoscit. **T** & patrē & filiū & eundem
sp̄m sc̄m unius virtutis credat. unus sub
stancie esse fateatur. **Q**uia igitur septē que
superius diximus. per nouū testamentū lacus
data sunt. **D**e cē uero per uetus precepta
omnis mā virtus & operatio per dece &
septē potest plene comprehendendi. **D**ucamus
ergo per trigonū dece & septē. & uenient
quinquaginta unū. **Q**ui profecto numerus
amagno mysterio non uacat. **Q**uia in testa
mento ueteri legimus. quod annus quinqua
gesimus iubeleus uocari nūssus est. In quo ui
delicet cunctus populus ab omni operatione
+ **S**p̄i sapientie & intellectus. sp̄i consilii & fortitudinis.

quiesceret. Sed uera requies in unitate est. dividitur
quippe unum non potest. Vbi enī scissura divisionis
est. uera requies non est. Duximus ergo per
trigonū quinquaginta & unū. & fiunt centū
quinquaginta tres. Quia igitur & omnis
nrā operatio infide trinitatis exhibita
ad requiē tendit. septē & decē ter ducimus
ut ad quinquaginta & unū uenire debeat
mus. Et uera nrā requies tunc est. cū ipsā
iam claritatē trinitatis agnoscimus. quam
in unitate diuinitatis esse certū tenemus. ¶

Post resurrectionē ergo dñi missū rete dignū
fuit. ut tot pisces caperet. quot solūmodo
electos ciues superne patrie designaret.

In ter hēc uero & hēsterna scī euangelii lec-
tio & hodierna nos admonet. ut uigilan-
ter debeamus inspicere. cur dñs & redēptor
noster post resurrectionē suā pisce assū legi-
tur comedisse. Non enī uacat amysterio.
quod iteratur in factō. In hac & enī lectio-
ne panē & assū pisce. In illa uero que hēster
no die lecta est. cū assō pisce etiam fauum

Quinquaginta & unū ter ducimus. & electo-
rū sūmā in supna patria. quasi centū quinqua-
ginta & triū piscaū numerū tenemus;

12

mellis comedit. **Q**uid autē signare credimus
piscem assū. nūl ipsū mediatore dī & hominū
passū. **I**pse enī latēre dignatus est in quis
generis humani. capi uolunt laqueo mortis
nr̄t. & quasi tribulatione assatus est tēpo
re passionis sue. **S**ed qui piscis assus fieri di
gnatus est in passione sua. fāuis mellis nobis
exticat in resurrectione. **A**n qui in pīce assū
figurari uolunt. tribulationē passionis suae.
In fauo mellis utrāq; naturā exprimere uolu
it personē sue. Fāuis quippe mel in cera est.
Mel uero in cera est. diuinitas in humanitate.
quod ab hac quoque lectione non discrepat. Nam
pīce comedit & panē. **Q**ui enī assari ut piscis po
tuit ex humanitate. pane nos reficit ex diuinita
te. **Q**ui ait. **E**go sū panis uiuus. qui de celo de
scendi. **I**ssū ergo pīce comedit & panē. ut ipso
suo cibo nobis ostenderet. quia & passionē ex nr̄
humanitate pertulit. & refectionē nr̄am ex
sua diuinitate procurauit. **Q**uod si uigilanter
inspicimus. nobis quoq; qualiter adimitandū sit
congruat uidemus. **S**ic enī sua redēptor indicat.

ut imitationis viam nobis sequentibus aternat.

Ecce incibo suo dñs noster. pisci asso coniungere
fauū uoluit. **Q**uia uidelicet illos in suo corpore
ad eternā quietē suscipit. qui cū hic tribulatio
nes pro dō sencidunt. ab amore interne dulce
dñs non recedunt. **C**um asso pisce fauus sum
tur. quia. qui hic afflictionē pro ueritate sus
cipiunt. illuc dulcedine uera faciantur.

Notandum quoq; quod ultimū conuiuum dñs
cū septē discipulis habuisse describitur. Pe
trus nāq; & thomas nathanahel filii zebedei
& alii exdiscipulis eius duo. In eo fuisse memo
rantur. **C**ur cū septē discipulis ultimū con
uiuum celebrat. **N**isi quod eos tantūmodo
qui septiformis gracia scī sp̄s pleni sunt. futu
ros secū in eterna refectione denunciat.

Septē quoq; diebus ^{om̄e} hoc tēpus uoluitur. &
sepe septinario numero perfectio designa
tur. **I**lli ergo ultimo conuiuio. de presen
cia ueritatis epulantur. qui nunc perfectio
nis terrena transcendunt. quos mundi huius
amor non ligat. quibus & si ut cumque

13

per temptationa obstrepit. coepit tamen
eorum desideria non retundit. De hoc extre-
mo conuiuio. alias per iohannem dicitur. Beati
qui ad cenā nupciarū agm uocati sunt. Idcirco
enī ad prandiu^{nōp} sed ad cenā uocatos narrat. quia
nimis infine diei conuiuū cena est. Qui ergo
sinito presentis uite tempore. ad refectiōnē super-
ne contēplationis uenunt. non ad agm prandiu^ū
sed ad cenā uocantur. Que uidelicet cena hoc
ultimo conuiuio exprimitur. Cui septē disci-
puli ad esse memorantur. Quia illos ut dixi
mus. tunc interna refectio reparat. qui
pleni nunc septiformis grā. In amore sp̄i an-
helat. Hec ergo uobiscū fratres agite. hui-
us sp̄i repleri presentia desiderate. Quid uos
sequi infuturū possit ex presenti perpendite.
Pensate si hoc sp̄ū pleni estis. & nostis si ad illud
conuiuū peruenire ualeatis. Quisquis namque
ille est quē nunc sp̄i iste non reparat. profecto
ab illa eterna conuiuū refectiōne ieiunat.
Mementote quid de eodē sp̄ū paulus dicat. Si quis
sp̄m xp̄i non habet. hic non est eius. Quasi quidā.

titulus diuine possessionis est. iste sp̄ amoris.
Nūquid nā sp̄m xp̄i habet. si cunis mentē odia dis-
sipant. elatio inflat. ira usque addiuisionē men-
tis exasperat. auaricia cruciat. luxuria eneruat.
pensate quis sit sp̄ xp̄i. Profecto ille qui facit amicos.
& inimicos diligi. terrena despici. pro celestibus
aestuari. carnē propter uicia conteri. mentem
aconcupiscencis frenari. **S**i ergo uultis ius cognos-
cere possessionis dī personā perpendite possesso-
ris urī. Ecce enī quod diximus. uoce ueridica pau-
lus dicit. **S**iquis sp̄m xp̄i non habet. hic non est
eius. **A**c si aperte dicat. Qui nunc dō inhabitante
non regitur. de diuine claritatis specie postmo-
dū non letatur. **S**ed nos tamen adhuc que di-
cta sunt. infirmamur. nec dū culmen perfectio-
nis attingimus. **I**n via dī cotidie scī desideri-
gessus ponamus. **C**onsolatur nos ueritas. que
per psalmistā dicit. **I**n perfectū meū uiderunt
oculi tui. & in libro tuo omnes scribentur. Non
omnino erit nobis noxia nrā imperfectio. si
in dī itinere constituti. & ad transacta non
respicimus. & adea que restant transire

festinamus. **N**am qui imperfectorū desideria di-
gnanter inflamat. hic quando ad perfectio-
nem roborat. per ihm xp̄m dn̄m nr̄m qui cū
patre uiuit & regnat dī in unitate sp̄s sc̄i
per omnia secula seculorū amen. **IT LV**

QVINTA FR̄ PASCHALI LECT̄ SCI EVVAN

I GELII SECUNDVM IOHANNENM

Mitto. **M**aria stabat ad monumentū foris plorans.
Dū ergo fleret. inclinauit se & prospexit in mo-
numentū. **E**t uidit duos angelos in albis seden-
tes. unū ad caput & unū ad pedes ubi positum
fuerat corpus ihu. & reliq. **ITEM OMELIA**

E IUSDEI LECT̄ BEATI GREGORII PAPAE

Maria magdalene quę fuerat inciuitate
peccatrix amando ueritatē lauat lacrimis.
maculas criminis & uox ueritatis impletur
qua dicitur. **D**imissa ei sunt peccata multa.
quoniam dilexit multū. **Q**ue enī prius frigida
peccando remanserat. postmodū amando for-
titer ardebat. **N**am postquam uenit admonu-
mentū ibiq; corpus dominicū non inuenit.
sublatū credidit. atq; discipulis nunciauit.

Qui uenientes uiderunt. atq; ita esse ut mulier
dixerat crediderunt. **E**t de eis protinus scriptū ē.

Abierunt ergo discipuli ad se met ipsos. **A**c dem
de subiungitur. **M**aria autē stabat admonu
mentū foris plorans. **Q**ua in re pensandū est.
huius mulieris mentē. quanta uis amoris ac
cenderat. que amōnumento dñi etiā discipu
lis recedentibus non recedebat. **E**xquirebat
quē non inuenierat. flebat inquirendo. &
amoris sui igne succensa. eius quē ablatum
credidit ardebat desiderio. **V**nde conti
git ut cū sola tunc uideret. que remansit ut
quereret. **Q**ua nimirū uirtus boni operis.
perseuerancia est. **E**t uoce ueritatus dicitur.

Qui autē perseuerauerit usque in fine. hic saluus
erit. **E**t precepto legis. cauda hostię inscrifi
cio iubetur offerri. **I**n cauda quippe. finis est
corporis. **E**t ille bene immolat. qui sacrificiū
boni operis usque ad finē debite perducit actionis.

Hinc ioseph inter reliquos fratres. talare tunica
habuisse describitur. **T**unica quippe usque ad
talū est opus bonū usque ad consumationem.

15

Sed maria dū fleret. Inclinauit se & prospexit in mo-
numentū. **C**erte īā monumentū uacuū uiderat. iam
sublatū dñm nunciarat. **Q**uid est quod se iterum
inclinat! ^{īr}iterū uidere desiderat. **S**ed amanti se-
mel aspexisse non sufficit. quia uis amoris inten-
cionē multiplicat exquisitionis. **Q**uesiuit lgi-
tur prius & minime inuenit. perseverauit ut
quereret. unde & contigit ut inueniret.

Actūq; est ut desideria dilata crescerent. &
crescencia caperent quod inuenissent. **H**inc est
enī quod de eode iponse ecclā in canticis canti-
corū dicit. **I**n lectulo meo per noctē quesiu-
quē diligit anima mea. **Q**uesiui illū & n̄ in-
ueni. **S**urgā & circuibo ciuitatē. per uicos et
plateas. querā quē diligit anima mea. **Q**ue-
defectū quoq; inuentionis ingeminat dicens.
Quesiui illū & non inueni. **S**ed quia diu inuentio
non elongat. si inquisitio non desistat. **A**diungit.
Inuenierunt me vigiles. qui custodiunt ciuita-
tē. **N**ū quē dilexit anima mea uidetur. **pau-**
lulū cū per transisse eas. inueni quē diligit
anima mea. **D**ilectū nāque in lecto querimus.

quando in presentis vite aliquantula requie
redēptoris nři desiderio suspiramus. Per noctē
querimus. quia & si iam in illa mens ingilat. tamen
adhuc oculus caligat. Sed qui dilectū suū non
inuenit. restat ut resurgat. ciuitatē circueat.
scām electorū ecclām mente & inquisitione
percurrat. per uicos & plateas querat. Id est
per angusta & lata gradientes aspiciat. si qua
inuenire in eis ualeat. eius uestigia exquirat.

Quia sunt nonnulli etiā vite secularis. qui imitandū
aliquid habeant de actione virtutis. Querentes aut̄
nos uigiles inueniunt. qui custodiunt ciuitatē. quia
sci patres qui ecclā statū custodiunt. bonis nr̄is
studis occurrunt. ut suo uel uerbo uel scripto
nos doceant. Quos cū paululū per transītus
inuenimus quē diligimus. Quia redēptor noster
& si humilitate homo inter homines. diuinitate
tamen super homines fuit. Cū ergo transeun
tur uigiles dilectus inuenitur. Quia cū pro
phetas & aptos. infra ipsū esse conspicimus. il
lū qui natura d̄ est. esse supra homines consi
deramus. Prīus ergo non inueniendus queri

tur ut post inuentus striccius teneatur. Scā enī
 desideria ut p̄diximus dilatione crescunt
Si autē dilatione deficiuntur desideria non fuerunt.
Hoc amore arsūt. quisquis adueritate pertingere
 potuit. **H**inc namq; dauid ait. **S**icut uita anima mea
 ad dñm uiuuū quando ueniam & apparebo di. **H**inc ante faciē
 propheta ait. **A**nima mea desiderauit te in nocte.
 sed & spū meo in pretorū dñs meis de mane uigila
 bo ad te. **H**inc ei iterū ecclā incanticis canticorū
 dicit. **V**ulnerata caritate ego sum. **I**ustū quippe ē
 ut ex uisione medici pertingat ad salutē. que
 per aestū eius desiderii uulnus amoris portat
 in pectore. **H**inc rursus ait. **A**nima mea lique
 facta est ut locutus est. **M**ens nāque hominis
 conditoris sui specie non querens male dura est.

Quia insemet ipsa remanet frigida. **A**c si ardēre
 iā ex desiderio coepit. adsequendū que di
 ligit liquefacta per ignē amoris currat. **P**er
 desiderio anxia uilescunt in seculo cuncta
 que placebant. nihil est quod extra condi
 torē libeat. & que prius delectabant animū
 fiunt postmodū uehementer onerosa. nihil
Hinc nos admonet dicens. Querite faciē eius sēp.

metacia eius consolatur. Quousque adhuc qui desi-
deratur non aspicitur. Meret mens lux ipsa fastidio
est. Taliq; igne in mente decoquuntur rubigo culpae.
& succensus animus quasi auri more. quia per usum spe-
ciei perdidit per incendiū clarescit. Ita itaq; que-
sic amat. que se admonumentū quod perspexerat
iterū inclinat. Videamus quo fructū amoris. In ea
ingeminat opus inquisitionis. Sequitur. Vidi
duos angelos in albis sedentes. unū ad caput &
unū ad pedes. ubi positū fuerat corpus. **H**
Quid est quod in loco dominici corporis. duo angeli
uidentur. unus ad caput. atque aliis ad pedes
sedens. nisi quod latina lingua angelus nuncius
dicitur. & ille expassione sua nunciandus erat.
qui dī est ante secula. & homo infine seculorū.
Quasi ad caput sedet angelus. cū per aptos
predicatur. quia in principio erat uerbum. &
uerbum erat apud dñm. & dī erat uerbum.
Et quasi ad pedes sedet angelus. cū dicit. Et
uerbum caro factū est. & habitabit in nobis.
Possimus etiā per duos angelos duo testamen-
ta cognoscere. unū prius. & aliud sequens.

17

Qui uidelicet angeli per locū dominici corporis. sibimet sunt coniuncti. Quia nimirū utrāque testamenta dū pari sensu in carnatū & mortuū ac resurrexisse dnī nunciant. quasi testamentū prius ad caput. & testamentum posterius ad pedes sedet; Unde & duo cherubim que propiciatoriū tegunt. se se inuenient aspiciunt. ueris uultibus in propiciatoriū. Cherubī quippe plenitudo sciencie dicitur. Et quid per duo cherubī nisi utrāque testamenta signantur. Quid uero per propiciatoriū. nisi incarnatus dnī figuratur. De quo iohannes ait; Ipse ē enī propiciatio p̄ petccatis nr̄iū. Et dū uetus testamentū hoc siendū denunciat. qđ testamentū nouū de dnō factū clamat. quasi utrāque cherubī se inuicē aspiciunt. dū uultus in propiciatoriū uertunt. quia dū inter se positū in carnatū dnī uident. a suo aspectu non discrepant. que dispensationis eius mysteriū concorditer narrant. Requirunt mariā angeli dicentes; Mulier quid ploras. Et dicit eis; Quia tulerunt dnī meū & nescio ubi posuerunt eū.

Ipsa nāque sacra eloquia quē innos lacrimas
anq̄ris excitant easdē lacrimas consolantur,
dū nobis redēptoris nr̄i sp̄cieē promittunt.

Sed notandū iuxta hystoriā est quod
mulier non ac tulerunt corpus dn̄i mei.
sed tulerunt dn̄m meum; **V**isus nāque sacri
eloqui est ut aliquando ex parte totum.
aliquando uero ex toto partē significat;

Ex parte & enī totū signat sicut de iacob fibis scriptū
est; **Q**uiā descendit iacob in egyptū. In animabus sep-
tuaginta. **N**eque enī in egyptū animę sine corpo-
ribus descenderunt sed per solā animā totus homo
signatur quia totus homo ex parte exprimitur;

Et solū dominicū corpus in monumento iacuerat.
& maria non corpus dn̄i sed sublatū dn̄m querebat
uidelicet extoto partē significans. **H**ec cū dixis-
set conuersa retrorsū uidit ihm stante & nescie-
bat quia ih̄s esset. **N**otandū quod maria quē ad
huc de dn̄i resurrectione dubitabat retrorsū.
conuersa est ut uideret ihm. **Q**uiā uidelice per
eandē dubitationē suā quasi tergū in dn̄i faci-
em miserat quē resurrexisse minime credebat;

14
Sed quia amabat & dubitabat. uidebat & non agnosce-
bat. **E**numque illi amor ostenderat. & dubietas ab-
scondebat. **C**uius adhuc ignorancia exprimitur.
cū infertur. **E**t nesciebat quia ihs esset. **Q**uid
cit ei. **M**ulier quid ploras. quē queris. **I**nterroga-
tur doloris causa. ut augeatur desiderium. **Q**uate-
cū nominaret quē quereret. In amore eius ardencius
aestuaret. **I**lla aestimans quia hortulanus esset. dicit ei.

Dn̄e situ sustulisti eū. dicito mihi ubi posuisti eū. & ego
eum tollā. **F**orsitan non errando hēc mulier erra-
uit. quē ihm hortulanū credidit. **A**nnon ei spiri-
taliter hortulanus erat. qui in eius pectore per
amoris sui semina uirtutū uirencia plantabat.

Sed quid est quod uiso eo quē hortulanū credidit.
cui nec dū dixerat quē querebat ait. **D**n̄e situ
sustulisti eū. **Q**uasi enī iam dixisset ex cuius de-
siderio plangeret. eum dicit quē non dixerat;

Sed uis amoris hoc agere solet in animo. ut quem
ipse semp cogitat. nullū aliu ignorare credat.
Recete & hēc mulier quē querit non dicit. et ta-
men dicit. si tu sustulisti eū. quia alteri non pu-
tat Incognitū. quē sic ipsa continua plangit

desiderio; Dicit ei ih̄c, Maria: Postquā cā cōmūnū uocabulo apellauit ex sexu & agnitus non est. Uocat ex nomine. Ac si aperte dicat. Recognoscet eū a quore cognoscens. Perfecto quoque viro dicitur. nouit ex nomine. Quia homo cōmūne omīum nr̄m uocabulū est. Moyses uero propriū. Cui recte dicitur. quia ex nomine scitur. Ac si ei aperte dñs dicat. Non te generaliter ut ceteros sed specialiter scio. Maria ergo quia uocatur ex nomine recognoscit auctore. atque cū protinus rabboni id est magistrū uocat. quia & ipse erat qui que rebatur exterius. & ipse qui eam interius ^{ut} quereret docebat. Iam uero ab euangelista non subditur quod mulier fecit. sed ex eo innuitur quod audiuit cui dicitur. Noli me tangere. nondū enī ascendi ad patrē meū. In his namque uobis ostendit. quod maria amplecti uoluit eius uestigia quē recognouit. sed ei magister dicit noli me tangere. nondū enim ascendi ad patrē meū. Non quia post resurrectionē dñs tactū remuit feminarū. cū de duabus ad sepulchrū eius scriptū sit. Accesserunt & temuerunt pedes eius. Sed cur tangi non debeat. ratio quoque additur cū sub infertur. Nondū enī ascendi ad patrē meū.

I ncorde & enī nrō tunc **IHC** ascendit ad patrē. cū equa
lis creditur patri; Nam quisquis eū equalē patri non
credit. ad huc in eius pectore ad patrē dñs non ascendit;

I lle ergo ihm ueraciter tangit. qui patri filiū coeter
mū credit. In corde et enī pauli iam ad patrē **IHC** ascen
derat. cū idem paulus dicebat. Qui cum informa di
eset. non rapinā arbitratus est esse se equalē dō;

Dnde iohannes quoque redēptore nr̄mi manu fidei
tetigit. qui ait. In principio erat uerbi & uerbum
erat apud dm̄. & dī erat uerbi. Om̄a per ipsū facta
sunt. Tangit ergo dm̄. qui eū patri eternitate sub
stancie. equalē credit. Sed fortasse aliquis tacita
questione pulsatur. quomodo filius equalis patri
esse possit. Qua in re humana natura quod admi
rando comprehendere non valet. restat ut hoc credi
bile. ex admiratione alia sciat. Habet nāque. quod
ad hec sub breuitate respondeat. Constat enī quia
ipse creavit matrē. In cuius uirgineo utero ex huma
nitate crearetur. Quid igitur mirū si equalis est
patri. qui prior est matri. paulo quoq; attestan
te didicimus. xp̄m di uirtutē & di sapienciam;
Qui ergo filiū minore putat. patri specialiter

derogat. cuius sapientia esse ei in equale fatetur; Quis
& enī homo potens equanimitter ferret. si quis ei di-
ceret. magnus quidem es. sed tamen sapientia tua
te minor est. Ipse quoq; dñs dicit. **I**go & pater. unū
sumus. Sed rursus ait. Pater maior me est. De quo
etiam scriptū est. Quia subditus erat parentibus suis;
Quid ergo mirū si ex humanitate sua minore se asse-
rit patre in celo. ex qua subiectus erat parentibus
suis etiam in terra. **E**x qua humanitate nunc ma-
riae dicitur. **V**ade ad fr̄s meos. & dic eis. Ascen-
do ad patrē meū & patrē ur̄m. ad dñm meū &
ad dñm ur̄m. **C**ū meū dicat & ur̄m. cur non co-
muniter dicit. nr̄m. sed distincte loquens. Indi-
cat quia eundē patrē & dñm dissimiliter habeat
ipse quā nos. **A**scendo ad patrē meū uidelicet
per naturā. & patrē ur̄m per grām. **A**d dñm
meū quia descendī. **A**d dñm ur̄m. quia ascen-
distis. **Q**uiā enī & ego homo. dñ mihi est. Quia
uos ab errore liberati. dñ est uobis. Distincte
ergo mihi pater & dñ est. quia quē ante secu-
la dñ genuit. hominē infine seculorū. me me-
concreauit. **V**enit maria magdalene adnun-
cians discipulus. quia uidi dñm & hec dixit

20

mihi; Ecce humani generis culpa ibi absconditur
unde processit; Quia enī in paradyso mulier viro
propinavit mortē. a sepulchro mulier viris nunci
at uitam; Et dicta sui unifactoris narrat quę
mortiferi serpentis uerba narrauerat. At si hu
mano generi non uerbis. sed rebus dñi dicat.

De qua manu uobis inlatus est potus mortis. de
ipsa suscipite poculū uite; Hęc de expositione
euangelice lectionis succincte transcurrimus.
nunc opitulante eode de quo loquimur dno. &
resurrectionis eius ḡtam. & pietatis uiscera con
sideremus. Cicus enī a morte resurgere uolu
it. ne nrā diu anima in infidelitatis morte re
manceret; Unde bene quoque per psalmistā
dicitur. De torrente in uia babit. propterea
exaltauit caput; In humano quippe genere
ab ipso mundi inicio torrens mortis effluxer
at. sed de hoc torrente dñi in uia babit.
quia mortē in transitu gustauit; Atq; ideo
exaltauit caput. quia hoc quod moriendo
in sepulchro posuit. surgendo super angelos
leuauit. Et inde antiquū hostē in eternū

percudit unde seuire contra se manus persequen-
ciū tēporaliter per misit. Quod aper te dñs beato
iob indicat dicens. Nūquid capies leuiathan hamo.

P er leuiathan quippe quod additamentū eorum
dicitur; Coetus ille deuorator humani generis
designatur. Qui dū se diuinitatē homini addere
spo spondit. In mortalitatē sustulit. Qui preuaricatio-
ni quoque culpā quā primo homini propinavit. dū
se sequentibus pessima persuasione multiplicat.
poenas eis sine cessatione coaceruat. Inhamo autē
esca ostenditur. aculeus occultatur. Hunc ergo
pater om̄ps hamo coepit. quia ad mortē illius um-
genitū filiū incarnatū misit. Inquo & caro passibilis
uideri posset. & diuinitas impassibilis uideri non pos-
set. Cūque in eo serpens iste per manus persequen-
ciū. esca corporis momordit. diuinitatis aculeus
illū per foravit. Prius uero eū miraculif dñ
cognouerat. sed de cognitione sua ad dubitatio-
nem cecidit. quando hunc passibile uidit. Quasi
hamus ergo fauces glauientis temuit. dū in illo
esca carnis patuit. quā deuorator appeteret.
& diuinitas passionis tēpore latuit quę necaret;

In hamo eius incarnationis captus est. quia dum millo appetit
est corporis transfixus est aculeo diuinitatis; Ibi quip
pe inherat humanitas. que ad se deuoratore duceret.
ibi diuinitas que perforaret, Ibi aperta infirmitas
que prouocaret. ibi occulta virtus. que raptoris fauce
transfigeret. In hamo igitur captus est. quia inde Inte
rit. unde momordit. Et quos nre tenebat mortales
perdidit. quia eum incunus non habuit morte. appetere
inmortale presuppsit. Hinc est etiam quod hec eadem
de qua loquimur maria uiuit. quia ille pro huma
no genere qui morti nil debebat occubuit. Hinc
est quod nos cotidie ad uitam post culpas reuertimur.
quia ad poenam nostram conditor sine culpa descendit.
Ecce iam antiquus hostis ea que de humano genere
cooperat spolia amisit. supplantationis sue victo
riam perdidit. Cotidie peccatores ad uitam redeunt.
cotidie de eius faucibus redemptoris manu rapunt;
Vnde bene quoque ad beatum iob uoce dominica
iterum dicitur. Aut armilla perforabis maxillam
eius. Armilla ubi ponitur. ambientio constringit.
Quid igitur per armillam. nisi circulectens nos diui
na misericordia designatur. que leviathan istius maxil

lam perforat. dum nobis post perpetrata que prohibuit. adhuc penitentie remedium ostendit. **A**rnila enim dominus maxilla leviathan perforat. quia inefabili misericordie sue potentia. sic malicie antiqui hostis obuiat. ut aliquando eos etiam quos iam coepit amittat. **E**t quasi ab ore illius caduntur. qui post perpetratas culpas ad innocentiam redeunt; **Q**uis enim ore illius semel raptus. maxilla eius evadret. si perforata non esset. **A**nnon in ore petrum tenuit cum negauit. **A**nnon in ore dauid tenuit. cum intantam se luxurie uoragine mersit. **S**ed dum ad uitam uterque per penitentiam redit. leviathan iste eos aliquomodo quasi per maxillae suae foramen amisit; **P**er foramen ergo maxille ab eius ore subtracti sunt. qui post perpetrationem tantum nequicie penitendo redierunt; **Q**uis autem hominum leviathan istius evadat. ut illicita nulla committat. **S**ed hinc cognoscimus. quantum redemptori generis humani debitores sumus. qui non solum in ore leviathan ire prohibuit. sed ab ore etiam redire concessit; **Q**ui spem peccatori non abstulit. qui maxillam eius ut evadendi viam tribueret.

perforauit ut saltē post mortū fugiat. qui incertus
 prius cauere noluit ne mordetatur. **V**bique ergo
 nobis occurrit superna medicina. quia & dedit ho
 mini preceptū ne peccet. & tamen peccanti dedit
 prema ^{ne} desperet. **U**nde cauendū summopere est.
 ne quis delectatione peccati leviathan istius ore
 rapiatur. **E**t tamen si raptus fuerit non desperet.
 quia si peccatū perfecte lugeat. ad huc foramen in ma
 xilla eius inuenit. per quod euadat. **A**d est testis
 diuine misericōdē. hec ipsa de qua loquimur maria.
 de qua phariseus dū pietatis fontē uellet obstruere
 dicebat. **H**ic si esset propheta. sciret utique. que
 & qualis est mulier que tangit eū. quia peccatrix
 est. **S**ed lauit lacrimis corporis maculas cordis. & re
 deptoris sui uestigia tetigit. que sua itinera prava
 dereliquit. **S**edebat ad pedes. uerbiisque de ore
 illius audiebat. **V**uenti adheserat. mortui que
 rebat. **U**niente repperit. que mortui quesivit.
Tantūque apud eū grā locū inuenit. ut hunc ip
 sis quoque aptis. eius uidelicet nuncius ipsa mun
 ciaret. **Q**uid itaque fr̄s. quid in hac re debemus
 aspicere. nisi immensā misericōdiam conditoris nr̄i.

qui nobis uelit insigni exemplū penitentiae posuit eos quos per penitentiā uiuere post lapsū fecit. Perpendo & enī petrū considero latroneū aspicio zacheum. In tueor mariā & nihil in his aliud uideo. nisi ante nr̄os ocu los posita spei & penitentia exēmpla. Fortasse enī infide lapsus est aliquis. aspiciat petrū qui amare fleuit. quod timide negauerat. **A**lius contra proximū suū in malitia crudelitatis exarſit. aspiciat latroneū qui & impō mortis articulū adurte premia penitendo peruenit. **A**lius avaricie estibus anhelans alienā diripuit. aspiciat zacheū qui siquid alicui abstulit. quadruplū reddidit. **A**lius libidinis igne succensus. carnis mundiciā perdidit. aspiciat mariā quē inse amore carnis. igne diuini amoris excoxit. Ecce om̄ps dī ubique in oculis nr̄is. quos imitari debeamus obicit. ubique exēmpla sue misere opponit. Mala ergo iā displiceant uel expia. libenter obliuiscitur om̄ps dī quod nocentes sumus. paratus est penitentiā nr̄am nobis ad innocentiam nr̄am deputare. Inquinati post aquā salutis.

renascamur ex lacrimis; Itaque iuxta primi pasto
ris uocē sicut modo geniti infantes lac concu
pisce. Redite parvuli filii ad sinū matris ur
æternę sapientię. Sugite larga ubera pietat
is di; Transacta plangite. Inminencia uitate.
Redeptor noster momentaneos fletus urōs.
æterno consolabitur gaudio qui uiuit & re
gnat dī in unitate sp̄isci per om̄a sc̄la sc̄torū.

I UENI POST   PASCHIA IESI SEI AVVANET. S. C. H.

In illo tempore. Cū esset sero die illa una sabbato
rū. & fores essent clausę ubi erant discipuli pro
pter metū nudeorū. Venit ih̄s & stetit in me
dio & dicit eis. Pax uobis & reliqua. Iuē om̄et.

EIVSDE IESU BEATI AGUSTINI. EP̄I

Cū ergo esset sero die illa una sabbatorū & fo
res essent clausę ubi erant discipuli congrega
ti propter metū nudeorū. Venit ih̄s & stetit
in medio & dicit eis. Pax uobis; Et hoc cū dixisset.
ostendit eis manus & pedes. Clavi enī manus
fixerant. lancea latus aperuerat. ibi ad du
bitancū corda sananda uulnerū sunt seruan
ta uestigia. Mori autē corporis ubi diuinitas